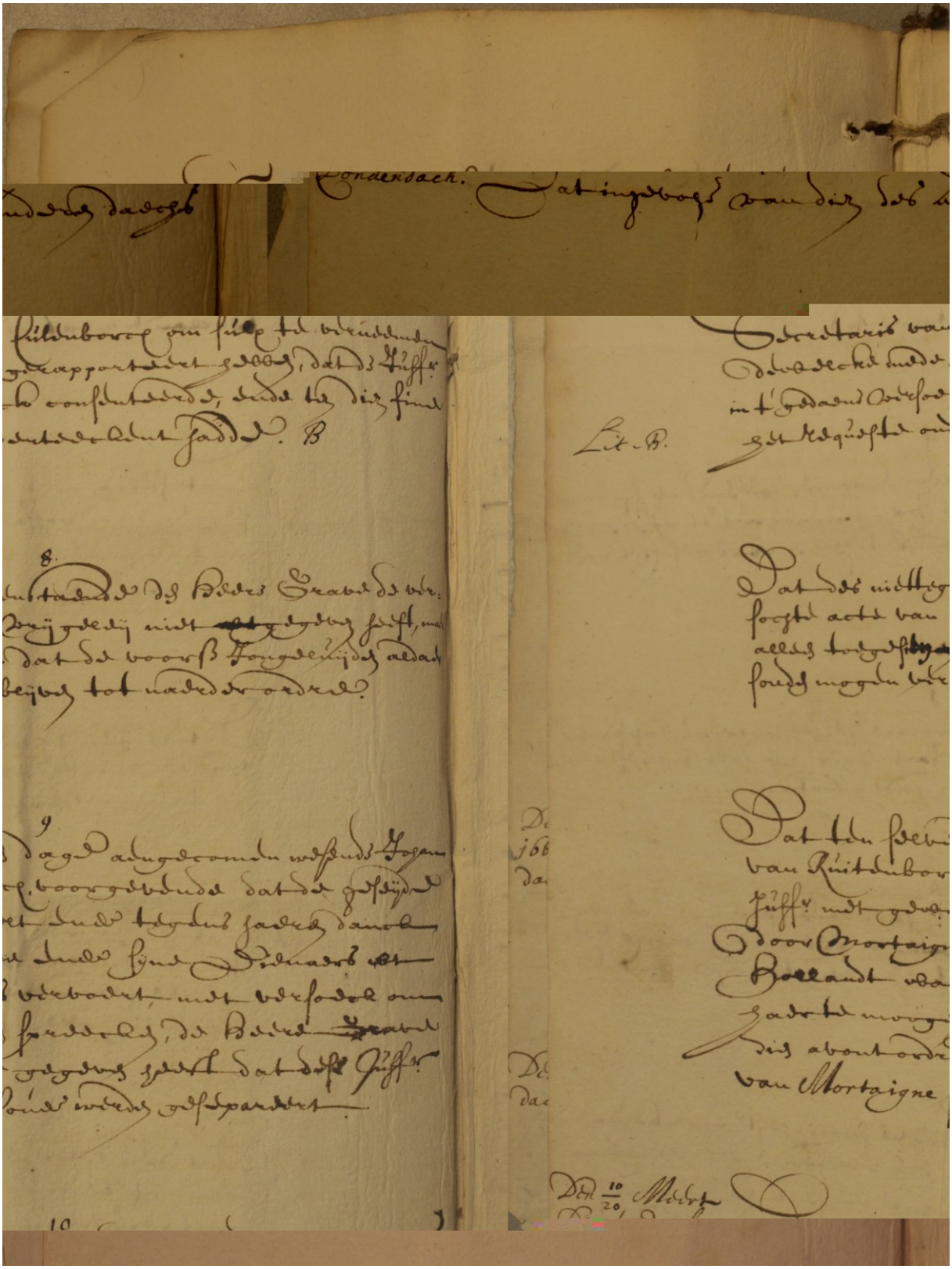

De gelieven Huff: is geleyt overtreyt van
Hannekin Dulen, dus dade nade tot bouwe
bodbrade Goeden der Stadt Culemborch
met eerst om sade persoon veell is bevaren
dus Mortagne geen acht tot sade is geleden.

ii.

Dat Huseren daes tot Culemborch aengeroupen
sijnde deuft ay Schulder vanden Prinse van
Oranien Nicolaes geweesen ontdeen
nade vanden Vrunden vanden Huff: dus dade
nade ontreht 10. uren des sonnide mit toelat
ofte patente van sade Ed: Gr: Mo: de
Statte dus vanden Ed: Heer van Holland
Zijn Ex:ie nade bevelinge van Heere daes
Boerde Goeden der voorn Mortagne heeft
Doe sodeen in des Heerbergs, ceebaerde Wer:
Dinne, sades Goedes dus Cudijt dusparid
ay voorn Goeden sijnder dat Mortagne mit
sijne Dienaers all vrat verteerden C

lit. C

ii.

Waer op des Officier van Culemborch den heere
Graef tot sijn uren sabent, deeren Huff: tot
vanden Vichter Goeden heeft des ar
vraegde, off sij tijdens sades veill verbaer
vrat, vraer op geantwoort dat sij mit
sades goedes veill geleerbaert dus mit ge
ganz is, vraer van Petis ay sade Ho: Mo: ons
geschenck. D.

lit. D.

13.

Den 12/22 Mei
Saterdag

Den andren daghe sijnde d'Heer Raadtsheer Fiscaal van Hollandt
mede de advocaat Fiscaal van Hollandt
met Willem Steyn met brieven van de Ed:
Mog: Heren Staten van het Land van
Hollandt gekomen, waarde bij de tolstant
van saecken, soo als die geschijt voordt in
's Graevenhage gestaeldt te sijn in bedde
Verlaeten de Heer Graef de voor-
Montagne in sijn Herberge oberdrom hadt
lit. E. door sodanige voorder Copoetie. E.

14

Ende voorts in conformiteit vant' Schreven bijde
brieven van de Staten van Hollandt in dato
den 20. Martij stilo loci nabijwelijcke gedane
Ed Suffrance in sade Dreigdijt geschiet sulx
nacht geschiedt hadt om met Schepen Heeren
naar Hollandt te mogen gaan

15.

Ende de voorsz Heer de geseijde Suffrance dan:
mals noch niet commen diffonderen om mede
te gaan is Schepen tot huijs van Cornelis
Bodemaer geleedt. Ende soo nauw bevaeren
dat Nijmant bedrogt acht bij sade geschiedt
lit. f. hebben F

Den 13/23 Mei
Sondag

16.

Den 12/22 Meert Saterdach.

Dat daer de tuschen Mortaigne geloopen=
tert geb[illegible] sonder sich op straet te
gaeten sitt, [illegible] van sijne Vijanden
~~Godeoff~~ doodt leijt, dus Andries Goufart
genaempt met sijn broeder sijn broeder
bij Louis Stedum vbonden int Wedersijs
buijten de Stadt, doch sonder kennisse van sijne Exce.

Litt. G.

17.

Den 13/23 Meert Sondach.

Dat desselve des volgende daegs, ~~[illegible]~~ te instantie van [illegible] Hollandtsche Heere, wieder onder is geweest de Advocaat fiscaal Strijp ~~afgeweesen~~ tot Culemborch in hechtenisse gesteet sijn

18.

Dat de Heere Staten van Hollandt daer
mede niet te vreede sijnde nae de bricken
hebben a[illegible] gesonden en versocht dat de onder=
gemelte Heere t'zijn vbilling offe onvbilling aen de
Commissaris vande Hoed offe zaer Vrienden
overgeleevert souden vbeden,

19.

Den 14/24 Meert Maendach.

Dat daer op den Heere Graef niet=

alsdan de voorgeleyde Schiffer aenden Vrijen
Heer Sandes gestelt, maeker oock de tijdt gebeur
lijcks volgens [illegible] onder den acte de non p
judicando bijden Heer Advocaat fiscaal voor
lit. H. ontleedenen, H.

20.

Den 15/25 Meert Donderdach. Quade voorts nadeng Ontfanck van dien
dude die van Jaer 80: Ano: de Heeren Staten
Sulle daer op gebolecht, in datedag 29. Mart
de Heeren Graef Wedrel [illegible] gebeden
om op te Stelle der acte, waer bij alle Ju
stitie der Stadt Grootthogat Culemborch
Graffelijcke Ambtbroeder Johan Ridderick van
Mortaigne deze dude sijnd Compeiren te [illegible]
of te Jonck of pleid van 1000 gl. boeg de
arbitraire correctie als gelijcht dude de
gepubliceerde tijdt [illegible] dadigt daer op volgende
Litt. I.

21

Den 18/28 Meert Woensdach. Gelijck well ons wiesoopt hadde dat de Heeren
Staaten van Holland daerin contributie
sonder hebben gleiden tot nelung, nochtans
brijtes alle verdraagte geblijft dat

Cb

Jaer Groot Mog: gebleven afgesonderden Missive, waer bij versocht de apprehensie ende ondersoeckinge vande gemelte Mortaigne, ende sijn complices, ende dat andersints Jaer Gr: Mog: niet sullen rusten voor ende alder aende persoon vande Heere Graef, Stadhouder Graeffschap Zuijtbourg door de Scelatant gedempt voor all de wederset ende effect van Jaer opgedoemde Indignatie te doen geweeg, sonder Jaer daer van door eenige geuse, geropte, ofte verschoninge te laten dispensieren, maer soo de gedachte faict indie geen niet inde persoon vande Jongeheer te minsten in die geniet die sooo door sijn beckendede conduite daer van als fauteur ende complice geen deel gehadt, tot als dienigt Ordonnerid voorder posteriteit sulcx sich gestraft Godverwaeg.

22

Den 17/27 Meert Donderdaeghs

Dat den Heere Graef t'selve versoeck niet consenteerde nadrecomen, ter oorsaeke dat Mortaigne nae dat sij t'geleert de 20e Meert alsdanneer de Schoetel selve gesproeckt, ende niet gevonden heeft, gesuijdelijck heeft gelatitiert

voordata buijten kennisse ofte toedoen
van de Heer Graef van Gelderlandt, is te raden
gedoeldt sijn te begeeren nader Vrijmogen
om aldus Heeren Staten van Gelderlandt
aldaer op eenen Landtdaeg vergadert sijnde
ons landelijcke beleeftheijt te maeken, ende
ontbeijt der saecken van Montaigne gedu-
rende sijne verbeijt aldaer voor zoo
hardelijck volgende t'verbaeft daer van
geweesen voorde van het doorlezen ons
geleeftheijt, ons verfoeken dat haer Ed.
Mog: gelieffde die voorsieningen te doen
dat soodanige communicatie afgeweert mogt worden

23.

Dat de Heeren Staten van Gelderlandt
nader genoomen advijs van het hart Provin-
ciael aldaer, hebben goedgevonden ende sijnde
bereeth als haer Ho: Mog: uitgeweert den
Heeren Staten van Hollandt, te seijnde dat
haer Ed: Mog: verleeden aen Hgenadigt, ons
soodanige schadelijcke communicatie te cantel-
veerden ofte te wenden geweeldt Heere
Graef Adolffer te Stadt en Zwaeffelaer

Din 20. Meer 30. Sondach.

Culemborch, alsoo t' selve dagh is van
t' Furstendomb Gelder, ende dat oock
t' Gerichte van dien proces ongeschickt is sonder.

24.

Voorts is vorgedragen, alsoo ons t' instantelijck
aenhouden vande Edele Staten van Holland
(hoe sulcks daer oock resolutiendat tegens de
Edele Graef quovis modo te voorsien) den
16/26 Meert ter Vergaderinge van haer Ho: Mo:
gelt gedrongen waer, publicatie voor eenigh
Comp.e te voort (?) te stellen, ende daer nae
de Stadt ende Graef Floris van Culemborch
daer daeghes, tot irreparable schade vande
Inwoneren van dien alsnoch sijn gelegen,
Bij 20. Meert 30. Sondach. Middelen soude dat de Edele Heeren Commis-
mitteerden van Gelderlandt bedroeft dat
alles met onderstelijcke middelen van Justitie
bijgelegt ende geschicht sonder moeten vereeden.

25.

Ende Stadt te considereeren dat de saecken
voorgedragen sijnde als boven ende bredder bij het
overgeleijde Verbaal te legaeldt, daer uit blijckt

[illegible] dat de Heere Graaf
[illegible] heeft — De Jffr. Catharina van
Orleans van Johan Diderick van Mortaigne
te doen spreeken, — Daarnaeuwlijcks dat sij onbemaelt
had oock geringsdeijcks verscaedt geweest uit
haer conscht vertrouwt dude als hem door
Beerten van trouwe volmagt te sijn,
litt. k. 1. k. 2. k. 3. sonder dienst uitwerckingen bij haer aencomst te
dude vertreijcht tot Culemborg daer over te
trouwen, ten einde om haer in veijcht te stellen
dude te ebberg in handen van haeren Vrunden
t' zijnder tijt k. 1. k. 2.

26.

Uitgaende dat de hoochgemelte Heere Graaf
op de eerste Missive van de Heeren
Staaten dude 't Hoofd van Holland
door kracht van haer Ho: Mog: gecommitteert
in date den $\frac{10}{20}$ en $\frac{11}{21}$ der Maeneth Martij —
Johan Diderick van Mortaigne alsnoch
door sijnen Cofoetaet des voorschreven heeft ende
op de tweede Missive van deselve Hoogh Ge=
ledigen gedateert den $\frac{13}{23}$ en $\frac{14}{24}$ desselve Maeneth
alle Gehoorsaemheijt van sijnen Stadt ende
Graafschap Culemborg op pand van

1000. gl. ende weders correctie arbitrain,
welck Mortaigne ende sijne Complicen
te legghen ende te verstercken verbooden
geweest.

27

Ende dienvolgende dat bij het rapport
vande Heere commissaris tot Culemborch
geweest sijnde, de Heere Graef van Culem-
borch t'ouwerst te laste te gelijck oordeel de
volgende poincten, te obsiteren,

28.

1° Dat den Heere Graef op het arrivel-
ment van Johan van Culemborch binnen
de voorsz. Stadt geweest des Woensdaghs
nae middag gedacompagneert met ses
ruijters voorgebende, dat het oude voorsch
van Heer van Dreuant niet geweest ge-
schijdt te sijn, niet aen Jonck oerdel geset
geweet om de persoon van Mortaigne ende
sijne Complicen te doen verscheu-
den,

Ondertusschen dat Hogan van Duijtenbos
zijn bewijs vande gepretendeerde violentie
bijbraght, hebbe dat de presumptie van zijn
bloote voorgeven ontstaan, vindende gedilat
voorts contrarie verclaringe vande
Schuff. Debbelsche bij de gijsteling sijnes selven
dagh overgeleverdt, verclaerdt gaeffe, mit
gaders beijde wijlle van den Haghe te sijn ver
trocken, ende daerenboven verbijgeringe van
zijn voorsz. Duijtenbosch, verschrickende
gaer tot meerder sprekens, te voorst te staen
volgens zijn sorgvuijldige acte van gaer
gaendt zijn toegesonden. Sonder voordanige
presumptie, hebbe daer op gevolgt
adviseerde der Raeden Graeff, Duijten
vindt Jurisdictie het faict van gepre
pitteerdt niet veel te treffen rondt tot de
appreehensie van de persoon, vindt conditie
hebbe comportement zijn onbekendt van,
alsoo de Landtrechten van Nederlandt
ordonneerden dat de Misdadigers sonder
verbolgh van lechtgh aen gevangen mogen
werden sprekende van openbare misdaden
waer voorde gesteide ontschadelinge bij Mor
taigne gepresenteert niet conde gehouden
werden, soo langh Vande gevolchtdadigheijt

niet alleenlijk voor bijschouwd, hoewel schoon
dat den voorst Luijtenburcq alwijs Kuijpers
bij hem voor gebleven, Ende zijt geschiegt
van Luijtenb van des Staat in des Provincie
niemant regt oft Caracter gestelt.

30

2°. Dat den Heer Graef de oorsch tot
de separatie niet in het verschelt doen
Zelfs immers niet effective in het werck
gestelt is als op den Donderdagh smorgens,

31.

Aangemerckt dat vast gestelt wesende
dat Johan van Luijtenburcq derft tot Culden-
borcq aangekomen is des Woensdagh nae
de Middag, ende dat den tijt wederjoegt
vbiede om onze dessetts Cordoorde te de-
libereeren, de Heer Graef met geen
fatsoen gelimpt heeft van wegens dat den
Zoon Jonker niet de geloofbrijf oft geschil-
ckaert is, Maar wel als te verstonden
wierd de goede Vaderlijcke, Zoodanich op het

aangeboden van den particulier persoon
de Heere Graaf tot conservatie vande alle
vande Heff.e gelegen te draagen, als
hade Vrienden tot Rijtenburg gedoemd zijnde
geweerdt, dude daer voor zijn Goijbed
dancht gehebben —

lit. M.

3.e Dat den Heere Graaf de Donder-
dages smorgens ten acht uijren gehoort hebben
't verzoeck van deuge Nicolaas Catzijen
vande Heere prince van Caradina den Ostan
hebbende de attestatie vant Christen captiu
afsnoeg oden oerd zeer tot geen, onder
voorts Mortaigne te verzendenden; Maar
alleen aen denselven op't Hof comparant
geweigert acht dude Heeren
in den geest met de Heff.e te gebeijden —

Aangaende den voorts Nicolaas soo wijnig
Rijtenburg als Rijtenburg vande gedaeghuijs
vroeghtijd in het verbodeng van Heff.e van
Ireland opgeeischt, bijbracht, sonder oordel
nit Gebeijs de Heere Graaf de handt op

Mortaigne niet slach vonden, door dien t'forfait
bevoeghelijcke ~~en gerieghelijcke~~ advocaat
gedaen moet sijn, der dat den Officier is
geloofdt te hebben tot appreghensie van den
persoon, die van geest den ~~ook~~ andere Crimen
beruchtigt is, voor mijn des Heer in obiectis ge-
hout den bedrijf, ~~ofschoon~~ nader voorgaande aan-
gebinge geboomt is.

4° Dat den Heere Graef nader den ontfanck
vande ~~ofdne~~ gratuiten vanden Staat t'oddel
is gevoeghelijcke dat donderdaghs smorgens den
10. deses sijnde den 20. Martij alsnoch oock
Debroir geleit gedan ~~ook~~ goetgebonden
te eischen om de voorsz Mortaigne
te eischen afpreghenden, t'welck niet den
minste Moijten sonder hebben coms geschie-
dt, ~~ende~~ indien gelanden was nader
d'Herberghe inde gouden Leeuw, alwaer
Mortaigne tot den donderdaghs middag gevoeght is.

Belangende dat inder daet voor

dat de Heere Graave nader ontfaerd van
dese opene acte offe patente geadresseert
omnes populos mitsgaders de advocaet
vanden Advocaet fiscaal Steyn als Commis
eis van't Hoff van Hollandt aenstaende
geeischt heeft aenden Sogeetis tot
Culemborch om Mortaigne in sijne Hoo
heyt te sorcken, ende tot nadere inbe
schrijvinge, waer op doorden Wedduim
geandtwoort, dat denselven Mortaigne in
sijne hoeghe weitrocke vaeren, geelijck ook
den Heere Graave nadermaels naedrychen
streicklijck belaeft heeft de persoon
van Mortaigne in dese buijten de stadt
te sorcken, ende bij alle wegen en middelen
hem te afterschenden, met last om sijne
vrijheij met goeder luijden well gedraeghen
ende in cas van refusie dat sij denselven
Mortaigne doorhoff ofte dienstbaer
heerlijck, waermeede de Heere Graave ver
medijnde te mogen voorlaes soo langh niet
weder tot sluijs van Hulstitis van geen
verscheijdenheijt als niet geschiedt, volgens
declaeringe vanden Sogeetis, alsoo de
rendt dat sij alle t'gunst de Hr Commissaris

van geen verdoogt, ende adjustement nadrygl:
coomen, ende [illegible] als sy wederdt-
persoon in het stuck van sijn Officie volcomen
ende oock indrijbbet.

5°. Dat den Heer Graaf in plaats van aenden
voorn patente, soodanige sijn schuldige ende
gehoorsame, ende nae datte vanden Outtaurch
van dien late ende gedroeghen Jurisdictie onder de
publicke vanden Hoof van Hollandt heeft dat
den Donderdag sabonts ter huijse daer sij
waer gebraght geweest den verhoore of ver-
hoor Interrogatorie, offoock daer
waer t'gunt inden voorn patente vereischt
geeischt, commende, dat sij wegens haer wille
ende danck met gewelt waer verwijdert.

Ingeleydt, dat het soo verre daer van d'aen
is dat het verhoore van Heer van Oldenbarn
volgens de formele van het gebiedende rapt
geschiedt is door ordinantie vanden authori-
teit van haer Ho: Mogen: ende vanden Heere

Staten van Holland ~~[illegible]~~ "ende West-Vrieslandt" om dese hoogh
Collegie van deses Staat te informeeren
wat eigentlijcke oorsaeke sij daeck wat, ende wat
de Vredevoedt Jongedochter daer van sijn
geworden, Op welcke versoecke, bij de
qualiteit gedaen, de Heeren Graeff Jan
Mortaigne permittiert, om met haer inde
Stadt van Schiedam te mogen voorsien
geweest, gelijck bij de resolutie daer
over alhier hoogh gemelt Collegie den
12/22 Martij aeng. verleent geweest is
oock sulcx niet anders bij haer Ho: Mo:
ende de Staten van Holland opgenomen
is, wt hoofde de brieven van den 13/23 en 14/24
Martij respective, alsoo wel daer bij uit
misnoegen getoont, om dat om Mortaigne
sijn Complicie te bevreesen geen middel
de behoorlijcke aengewendt sijn, als daer mede
de drie illatie int' rapport wt soodanige ver:
keerd presupposit gemaeckt, ronuis te corrigeren

Wt collapsa vacat facultatis vera columnis.

6. Dat den Heer Graeff niet heeft
geconsenteert dat de voorsz Suffr. aenden

Advocaat fiscaal Strijp bijden Hoof van
Hollandt om dezelve aan de zijne
afstaande, welcke zoude weeden, als
onder conditie dat zijne zijn wilde
dus zonder forse zoude moeten geschieden,
daar nootsaak zijn Ed. zoude begonnen
te considereeren, dat dezelve verstande alle
zijnen gelen consent noch wilde en zoude
meer notoire staat onder d'opsicht
dus geschiedt van voors Hoof.

Aangemerkt, dat het vertrek van Suffr. van
Twelant nader d'aanwijsse van voors
fiscaal niet voorder is geschiedt door oordeel
van Heer Graaf, als wel door t goedvinden
van Heer Landsheer Zijne zoon
Monsieur, derhalve merkende dat zij ongeduldig
was met zijn naar Hollandt te gaan, bij wil=
lig in het aanzoeck van bescheiden geloof=
waardige persoon zijne verclaart dat zij
zijnd niet voorn tijdens zoude dan niet
willen verder vaeren, maar zich elsewaer
zoude in bewaeren zoude tot Culemborg
te zaten verbeijen tot de overcomst van

van sade Moijd, ende andere nadeelen
Die oorsoude coomen, om sade te diffoude
Vlaar uijt de tolsche illatie uit t selve
verbeijt bij t'rapportant ~~tuijg~~ hooge als in pri
posito non vere gefundeert, coomen te affeer

7. Dat nader de advoomptie vande bo
fiscale (?) den outsamen vande bridge va
gaar Ed: Groot Mog: (?) t'schrijven va
den voorsz Bove de Beeck Graaf alsu
gedan debuoir duds middels vant sluijtz van
poorten, bruijs-sodebeijgd, Cromsac (?) sub
ratie offanden sijn adjudicerdt, ende
deson van Mortaigne te bedoomen nitt
den Jaarde dat sade afparent is dat
ijn Eptid mdt gebbe gedeelt, te minste
dde begoom te deuchen dat des voorn Mor
el nog binnen Culemborg was.

Brouw adjudicatie sub C. et F.

ingedrecht; dat de Beeck Graaf

adjustants nadrukk admonysse van den
schuldigen fiscaal & redactie van's Heeren
voorsz. sijns Ingoetts ontbloots ende alles
selves bekent gaat, ~~[illegible]~~ Montaigne
aresten in sijne Herberge, & daer nae op
alle andere gelaetsen in ende buijten de
Stadt te forderen, Nichtdesijns toedoen
dat in oorsaeke van exhibitie sij gewaegde
volck gebruijckt & sijne eerwaerdige
doot eerwerk souden volgens bedieden attes-
tatie van's Ingoetts # Nabaeruddin de
Heere Graef van's Voorstad totter
tijt toe dat sij verzocht ofsiedde weder te
gaen, Cum Judex non teneatur officium suum
impertiri nisi rogatus, Woensdaeg verschenen
bij de Heeren Commissaris van Holland
dannaeck niet geschiedt nemaer bij nabedre
brieff van hare Ho: Mog: van's $\frac{14}{24}$ Meert
wegens opde publicatie bij Cloek gedaen
op's $\frac{15}{25}$ is geschiedt ademinghe acte daer
van sijnde sub f.

Hoog adingtings sub C. & F.

N° Dat het door sparedes van Heff: van